

Leiden, 20 september 2012

Tweede Kamerverkiezingen 2012

Aan de leden van de Tweede Kamer,

Het Kinderrechtencollectief feliciteert u met de verkiezing tot volksvertegenwoordiger. U bent nu een Kamerlid, gekozen om de komende jaren de belangen van de hele samenleving te behartigen.

De afgelopen Tweede Kamerverkiezingen waren van groot belang voor de toekomst van Nederland. Ook voor degenen die zelf nog niet konden stemmen: kinderen en jongeren. Daarom vragen wij uw bijzondere aandacht juist voor deze bevolkingsgroep. Alle onderwerpen die de Tweede Kamer behandelt, raken direct de jongste burgers van Nederland. Of het nu over werkgelegenheid, de financiële crisis of Europa gaat, over de zorgkosten, het buitenlandbeleid, defensie, onderwijs of gehandicapten: elke beslissing die de Tweede Kamer neemt, heeft direct of indirect invloed op de leefsituatie van kinderen en jongeren.

In de debatten zijn de effecten van het toekomstige beleid op kinderen onbesproken gebleven. Kinderen en jongeren mogen door beleidsmatige beperkingen niet worden uitgesloten van kansen, mogelijkheden tot ontwikkeling of deelname aan de samenleving. In Nederland is nog veel te winnen als het om de naleving van het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind gaat.

Het belang van het kind hoort bij alle politieke beslissingen voorop te staan, ongeacht of deze besluiten op lokaal, provinciaal of landelijk niveau worden genomen. Alle overheden dragen de verantwoordelijkheid voor de bescherming van de rechten en de positie van kinderen en jongeren.

U kunt erop toezien dat wetten en regelingen aan kinderrechten worden getoetst. U als Kamerlid kunt kinderen en jongeren bij alle thema's betrekken die door de Tweede Kamer worden behandeld. U kunt de regering afrekenen op naleving van de rechten van het kind. Daarom biedt het Kinderrechtencollectief u de jeugdparagraaf aan in de vorm van:

- randvoorwaarden voor het regeerakkoord *en*
- een volledig uitgewerkte jeugdparagraaf 2012 – 2016

Laat kinderrechten de basis vormen voor uw werk als volksvertegenwoordiger, ongeacht de portefeuille die u toegewezen krijgt. Laat kinderen en jongeren – de toekomstige volwassen burgers van dit land – op u kunnen rekenen, vooral de meest kwetsbare groepen.

De jeugdparagraaf wordt later door het Kinderrechtencollectief aan de informateurs en formateurs aangeboden. We wensen u veel succes en plezier bij de vervulling van uw verantwoordelijke taken.

Hoogachtend,

Aloys van Rest,
Voorzitter van het Kinderrechtencollectief,
Directeur Defence for Children

Jeugdparagraaf 2012 – 2016

Inleiding

In de komende regeerperiode vormen kinderrechten een integraal onderdeel van het Nederlands beleid. Het kabinet heeft een Minister voor Jeugd. De ambitie van het kabinet is om bij alle beslissingen die kinderen en jongeren raken, rekening te houden met de effecten die deze beslissingen op kinderen en jongeren hebben. Het kabinet baseert al het beleid dat kinderen raakt op het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind en toetst het daaraan.

Het jeugdbeleid is gebaseerd op de erkenning van individuele en gelijke rechten van alle kinderen. Het kabinet betreft kinderen en jongeren actief bij de ontwikkeling en uitvoering van het beleid dat op hen van invloed is. Bij het wegen van het belang van het kind wordt altijd ruimte ingebouwd voor de mening van het kind. Het kabinet stelt middelen beschikbaar voor scholing van professionals zodat allen die met kinderen werken toegerust zijn om met ieder kind, ongeacht de leeftijd en ontwikkelingsniveau, te communiceren, de mening van het kind te begrijpen en daarmee serieus om te gaan. Het kabinet introduceert speciale regelingen om de gevolgen van de bezuinigingen voor kinderen te beperken.

Jeugdzorg

De gemeenten krijgen de verantwoordelijkheid voor de gehele jeugdzorg en garanderen dat ieder kind dat dit nodig heeft, passende jeugdzorg krijgt. Het belang van het kind staat in de gehele jeugdzorg voorop en is een leidend beginsel. De rechtspositie en veiligheid van kinderen en jongeren in alle vormen van jeugdzorg worden goed gewaarborgd. Wachtlijsten in de jeugdzorg zijn onaanvaardbaar en zullen verder worden teruggedrongen. Als het uiteindelijk niet in het belang is van het kind om op te groeien bij zijn of haar eigen ouders, dan heeft plaatsing in een pleeggezin of gezinshuis de voorkeur. Er wordt actief gezocht naar alternatieven voor het plaatsen van jongeren in instellingen voor gesloten jeugdzorg. De landelijke overheid draagt de eindverantwoordelijkheid en zorgt voor ontwikkeling van landelijke kwaliteitsrichtlijnen en houdt toezicht op alle vormen van jeugdzorg.

Kindermishandeling

Kindermishandeling moet worden teruggedrongen: preventie van kindermishandeling krijgt prioriteit. Er is speciale aandacht voor kinderen met een extra risico op mishandeling. Alle professionals die met ouders en kinderen werken, beschikken over een actuele Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling en worden in het gebruik daarvan geschoold. Er is structurele aandacht voor kindermishandeling in de beroepsopleidingen. De landelijke overheid zorgt voor de landelijke financiering van en de inhoudelijke kaders voor multidisciplinaire teams kindermishandeling die in alle regio's operationeel zullen zijn voor onderzoek na meldingen van vermoedens van kindermishandeling. Er is een landelijk dekkend gespecialiseerd zorgaanbod beschikbaar voor mishandelde kinderen en hun ouders, de juridische belemmeringen in de toegang tot zorg voor mishandelde kinderen worden opgeheven en de rechtspositie van minderjarige slachtoffers en getuigen wordt verbeterd.

Uitbuiting en mensenhandel

Handel in minderjarigen bestaat ook in Nederland en moet aangepakt worden. Er komt een Nationaal Actieplan met een begroting voor een integrale, gecoördineerde aanpak van seksueel geweld en uitbuiting van minderjarigen. Het kabinet stelt voldoende middelen beschikbaar voor gespecialiseerde opvang en hulpverlening voor kinderen die slachtoffer zijn van uitbuiting en mensenhandel, ongeacht hun verblijfstitel en ongeacht of er aangifte is gedaan. Voorlichtingscampagnes informeren over de gevaren van seksuele uitbuiting en mensenhandel in de echte wereld en online.

Jeugdstrafrecht

Het adolescentenstrafrecht is alleen van toepassing op jongeren vanaf achttien jaar. De maximale duur van zestien dagen en vijftien uur die kinderen en jongeren in een politiecel kunnen verblijven, wordt drastisch verkort tot drie dagen. Opsluiting wordt slechts als uiterste maatregel toegepast en er wordt verder geïnvesteerd om alternatieven voor detentie landelijk beschikbaar te maken. Programma's voor herstelrecht worden doorontwikkeld en breed toegepast in alle fasen van het strafproces. Jongeren die in een justitiële inrichting hebben gezeten krijgen nazorg in de vorm van praktische en psychologische hulp. Ook als zij de instelling al voor langere tijd hebben verlaten behouden zij een aanspreekpunt waar zij hulp en advies kunnen vragen bij praktische of juridische problemen. Het recht op privacy van minderjarigen komt tot uiting in wet- en regelgeving, onder meer in wetgeving omtrent DNA en regelgeving omtrent de afgifte van een Verklaring Omtrent het Gedrag.

Kindvriendelijk vreemdelingenbeleid

In alle fasen van het vreemdelingenbeleid is het belang van het kind de leidraad. Kinderen kunnen na vijf jaar verblijf aanspraak maken op een verblijfsvergunning op grond van hun worteling in Nederland. Gezinnen met kinderen verblijven niet in gezinslocaties of andere vrijheidsbeperkende locaties maar binnen de lokale gemeenschap of in een asielzoekerscentrum, zonder verhuizingen. Het kabinet kijkt naar en experimenteert met alternatieve vormen van opvang en stelt daarvoor voldoende middelen beschikbaar. Gezinshereniging van kinderen met hun (pleeg)ouders wordt vereenvoudigd. De grootschalige campussen voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen worden gesloten en er wordt gezocht naar een aanvaardbaar alternatief. Bij alle beslissingen over alleenstaande minderjarige vreemdelingen en gezinnen met kinderen, in het bijzonder bij uitwijzing en terugkeer, vindt een individuele belangenafweging plaats. De (kinder)rechter bepaalt mede of het alleenstaande kind in het land van herkomst veilig opgevangen kan worden en terugkeer wordt gemonitord.

Onderwijs

Het onderwijs ondergaat grote veranderingen door de invoering van passend onderwijs. Er wordt geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering van docenten in het reguliere onderwijs, zodat meer kinderen die speciale zorg nodig hebben, op 'gewone' scholen terecht kunnen. De kennis die binnen het speciaal onderwijs opgebouwd is, wordt bij het reguliere onderwijs ingezet. Meer aandacht gaat uit naar kinderen met een beperking die op geen enkele school toegelaten worden. Er komen extra middelen vrij om het schoolaanbod voor deze kinderen te verbeteren. Kinderen met achterstanden hebben recht op kwalitatief goede voorschoolse voorzieningen waarin zij vanaf hun tweede jaar ontwikkelingsondersteuning en educatie krijgen. Deze ondersteuning sluit aan op de basisschool en loopt in de basisschool door. De achterstanden in het onderwijs worden krachtig en met inzet van voldoende middelen aangepakt om alle kinderen dezelfde startpositie en ontwikkelingskansen te geven.

Voldoende en veilige speelruimte

De participatierechten van kinderen rondom leefomgeving en naleving van het recht op vrije tijd en recreatie komen tot uitdrukking bij het inrichten in samenspraak met kinderen van schoolpleinen en buurten. Nederland maakt meer ruimte voor kinderen om veilig te spelen. Kinderen worden betrokken bij het creëren van speelplekken en speelnatuur, die ze veilig kunnen bereiken. De centrale overheid zal de gemeenten bij inrichting van leefomgeving voor kinderen financieel bijstaan.

Kinderrechten als integraal deel van mensenrechten- en buitenlandbeleid

Het VN-Kinderrechtenverdrag, waar Nederland aan gebonden is, is een cruciaal referentiekader voor het brede buitenlandbeleid van dit kabinet. Economische ontwikkeling en een veilige, rechtvaardige en duurzame wereld zijn niet te realiseren als niet nú geïnvesteerd wordt in kinderen en jongeren. In het kader van het buitenlandbeleid investeert het kabinet in de ontwikkeling van kwalitatief goede systemen voor onderwijs, kindbescherming, sociale zekerheid en basisgezondheidszorg voor alle kinderen. Ook binnen humanitaire hulp staan deze thema's centraal. In de context van fragiele staten en (post-)conflictsituaties zal Nederland kinderen en jongeren actief bij de wederopbouw betrekken (zoals vastgelegd in VN-resolutie 1612). Het kabinet ziet de belangrijke rol die het Nederlandse bedrijfsleven in het buitenland heeft en onderkent de impact die bedrijven daarmee direct of indirect hebben op de situatie van kinderen. Daarom stimuleert dit kabinet bedrijven om in hun productie- en consumptieketen kinderrechten te respecteren, ondersteunen en te bevorderen, waaronder het bestrijden van kinderarbeid (met verwijzing naar de brief, d.d. 23 augustus 2012, van UNICEF Nederland, War Child, Save the Children en Terre des Hommes aan de lijsttrekkers van alle politieke partijen inzake de borging van kinderrechten in het internationale samenwerkingsbeleid).